

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

5 FEBRUARI 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 19, § 1,
van de Nieuwe gemeentewet**

(Ingediend door de heer Daniël Vanpoucke)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Artikel 19 van de Nieuwe gemeentewet bepaalt hoe de weddes van burgemeesters en schepenen worden vastgesteld. Hierbij wordt onder meer verwezen naar de weddeschaal van opsteller in de federale ministeries en rekening gehouden met het inwonersaantal van de gemeenten.

De weddes van burgemeesters en schepenen worden beschouwd als een arbeidsinkomen, zowel voor de fiscale behandeling als voor de cumulatie met vervangingsinkomens zoals het rustpensioen, het conventionele brugpensioen, de werkloosheidsuitkering en de ziekte- of invaliditeitsuitkering.

Om te vermijden dat de betrokkenen wegens het verwerven van een wedde als burgemeester of schepen hun vervangingsinkomen (of een deel ervan) zouden verliezen, werd bij de wet van 28 december 1989 een systeem van weddevermindering ingevoerd.

Artikel 19, § 1, vierde lid, van de Nieuwe gemeentewet bepaalt dat de Koning op verzoek van de be-

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

5 FÉVRIER 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 19, § 1er
de la nouvelle loi communale**

(Déposée par M. Daniël Vanpoucke)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 19 de la nouvelle loi communale détermine le mode de fixation des traitements des bourgmestres et échevins. A cet effet, il se réfère notamment à l'échelle de traitement attachée au grade de rédacteur dans les ministères fédéraux et tient compte du nombre d'habitants des communes.

Les traitements des bourgmestres et échevins sont considérés comme des revenus du travail, tant en matière fiscale qu'en matière de cumul avec des revenus de remplacement tels que la pension de retraite, la prépension conventionnelle, les allocations de chômage et les indemnités de maladie ou d'invalidité.

Afin d'éviter que le bénéfice d'un traitement de bourgmestre ou d'échevin fasse perdre aux intéressés leurs revenus de remplacement (ou une partie de ceux-ci), la loi du 28 décembre 1989 a instauré un système de réduction de traitement.

L'article 19, § 1er, alinéa 4, de la nouvelle loi communale dispose que le Roi peut, à la demande du

(*) Quatrième session de la 49ème législature

trokken burgemeester of schepen, diens wedde kan verminderen als de uitkering ervan tot gevolg heeft dat andere wettelijke of reglementaire bezoldigingen, vergoedingen of toelagen verminderd worden of vervallen. De praktische regeling is opgenomen in het koninklijk besluit van 23 juli 1990 tot vaststelling van de wijze waarop de in artikel 19, § 1, vierde lid, van de Nieuwe gemeentewet bedoelde weddevermindering wordt toegestaan aan de burgemeesters en schepenen. Een zelfde regeling is trouwens van toepassing op de voorzitters van de OCMW's, met dien verstande dat de weddevermindering kan worden toegestaan door de bevoegde minister van de gewestregering.

Deze regeling voldoet echter niet voor heel wat lokale mandatarissen die een vervangingsinkomen genieten; in vele gevallen worden zij in feite ernstig financieel gesanctioneerd voor hun engagement in de lokale politiek. Op die manier bestaat geen enkele relatie meer tussen de geleverde prestaties van de lokale mandataris en de vergoeding die hij of zij daarvoor krijgt. Heel wat burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters besteden een voltijdse of meer dan halftijdse dagtaak aan de uitoefening van hun politiek mandaat voor een vergoeding die nauwelijks voldoet om hun kosten te dekken. Bovendien bestaan onverantwoorde verschilpunten tussen de verschillende regelingen. Een persoon die een rustpensioen geniet kan bij voorbeeld een lopend mandaat zonder enige cumulatiebeperking verderzetten, maar dit geldt niet voor de persoon die tijdens zijn mandaat werkloos wordt, op conventioneel brugpensioen wordt gesteld of invalide wordt verklaard.

De huidige financiële regeling zet dan ook een duidelijke rem op de uitoefening van politieke activiteiten door bepaalde categorieën van personen.

Reeds geruime tijd ligt het wetsvoorstel van oud-collega Paul Breyne tot wijziging van artikel 19 van de nieuwe gemeentewet ter bespreking in de kamercommissie Binnenlandse Zaken. Dit voorstel voorziet in een onbeperkte cumulatiemogelijkheid van weddes uit een burgemeesters- of schepenmandaat met een vervangingsinkomen. Deze weddes zouden niet langer als een arbeidsinkomen worden beschouwd bij de toekenning of de vermindering van een vervangingsinkomen. Het is echter moeilijk gebleken om rond dit wetsvoorstel een consensus over de partijgrenzen heen te vinden. Bovendien kreeg dit voorstel een eerder negatief advies van de Raad van State.

Met dit voorstel wil de indiener dan ook een alternatief ter tafel leggen om een oplossing te vinden voor het steeds acutere probleem van de cumulatie van een burgemeesters- of schepenwedde met een vervangingsinkomen waarmee een belangrijke groep

bourgmestre ou de l'échevin concerné, réduire son traitement lorsque l'octroi de celui-ci entraîne la réduction ou la suppression d'autres traitements, indemnités ou allocations légales ou réglementaires. C'est l'arrêté royal du 23 juillet 1990 fixant les modalités d'octroi aux bourgmestres et aux échevins de la réduction de traitement prévue à l'article 19, § 1er, alinéa 4, de la nouvelle loi communale qui en règle les modalités pratiques. Le même régime s'applique d'ailleurs aux présidents des CPAS, étant entendu que la réduction de traitement peut être accordée par le ministre compétent du gouvernement régional.

Toutefois, ce régime est insuffisant pour de nombreux mandataires locaux qui bénéficient d'un revenu de remplacement; dans de nombreux cas, ils sont en fait lourdement pénalisés sur le plan pécuniaire pour leur implication dans la vie politique locale. Il n'y a, dès lors, plus aucun rapport entre les prestations fournies par le mandataire local et la rétribution qu'il perçoit. De nombreux bourgmestres, échevins et présidents de CPAS consacrent la totalité ou plus de la moitié de leur temps de travail à l'exercice de leur mandat politique, pour une rétribution qui suffit à peine à couvrir leurs frais. Il existe en outre des différences injustifiées entre les différents régimes. Par exemple, une personne qui bénéficie d'une pension de retraite peut poursuivre un mandat en cours sans aucune limitation pour cause de cumul, mais il n'en va pas de même pour la personne qui devient chômeur pendant la durée de son mandat, qui est mise en prépension conventionnelle ou qui est déclarée handicapée.

Le régime financier actuel constitue dès lors une entrave évidente à l'exercice d'activités politiques par certaines catégories de personnes.

Cela fait déjà pas mal de temps que la commission de l'Intérieur de la Chambre est saisie de la proposition de loi de l'ancien député Paul Breyne modifiant l'article 19 de la nouvelle loi communale. Cette proposition vise à permettre le cumul sans restriction d'un traitement de bourgmestre ou d'échevin avec un revenu de remplacement. Ce traitement ne serait plus considéré comme un revenu du travail dans le cadre de l'octroi ou de la diminution d'un revenu de remplacement. Il s'est toutefois avéré difficile d'aboutir à un consensus qui dépasse le cadre des partis à propos de cette proposition de loi. De surcroît, l'avis donné par le Conseil d'Etat sur cette proposition de loi était plutôt négatif.

La présente proposition de loi vise dès lors à apporter une solution de rechange au problème toujours plus pressant du cumul d'un traitement de bourgmestre ou d'échevin avec un revenu de remplacement, problème auquel un groupe important de mandatai-

lokale mandatarissen wordt geconfronteerd. Hiermee wordt concreet uitvoering geven aan één van de conclusies van de overleggroep-Langendries, die luidde dat «mensen die een lokaal politiek mandaat bekleden en leven van een vervangingsinkomen niet financieel mogen worden gesanctioneerd op dat vervangingsinkomen».

Op grond van bovenstaande argumenten wordt voorgesteld een nieuw lid toe te voegen aan artikel 19 van de Nieuwe gemeentewet zodat het verlies aan vervangingsinkomen dat de betrokken lokale mandataris lijdt tijdens het uitoefenen van zijn mandaat, kan worden opgevangen door een tegemoetkoming die ten laste wordt gelegd van de betrokken gemeente en waarvan de omvang bij koninklijk besluit zal worden vastgesteld.

Deze tegemoetkoming is slechts tijdelijk, nl. voor de duur van het politiek mandaat; het recht zelf op een vervangingsinkomen blijft volledig behouden zodat de betrokkene dit inkomen ten alle tijde opnieuw kan genieten (bij ontslag, einde van het politiek mandaat, gewijzigde situatie inzake het vervangingsinkomen, enz.).

De nodige uitvoeringsbepalingen zullen bij koninklijk besluit moeten worden uitgewerkt, onder meer de aanvraag voor de tegemoetkoming, de hoogte ervan en het fiscale en sociale-zekerheidsstatuut.

D. VANPOUCKE

res locaux doivent faire face. Elle exécute concrètement l'une des conclusions du groupe de concertation Langendries, qui prévoyait que les personnes exerçant un mandat politique local qui vivent d'un revenu de remplacement ne peuvent être sanctionnées financièrement au niveau de ce revenu de remplacement.

Sur la base des arguments précédents, il est proposé d'ajouter à l'article 19 de la nouvelle loi communale un alinéa prévoyant que la perte de revenu de remplacement, subie par le mandataire local pendant l'exercice de son mandat, peut être compensée par une indemnité qui serait à charge de la commune concernée et dont le montant serait déterminé par arrêté royal.

L'indemnité n'aurait qu'un caractère temporaire; elle ne serait accordée que pour la durée du mandat politique. Le droit proprement dit au revenu de remplacement serait totalement préservé, de sorte que l'intéressé pourrait, à tout moment, bénéficier de nouveau de ce revenu (en cas de démission ou d'expiration du mandat politique, d'évolution de la situation en ce qui concerne le revenu de remplacement, etc.).

Le Roi devra préciser les modalités d'exécution concernant notamment la demande de l'indemnité ainsi que le montant de cette dernière et son statut sur le plan de la fiscalité et de la sécurité sociale.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 19, § 1, van de Nieuwe gemeentewet, gewijzigd bij de wet van 28 december 1989, wordt aangevuld met het volgende lid:

«Wanneer een burgemeester of een schepen een vervangingsinkomen geniet, kan de Koning, op de door Hem te bepalen wijze, de in het eerste lid bedoelde wedde aanvullen met een door Hem vast te stellen bedrag dat niet hoger kan zijn dan het gederfde vervangingsinkomen.».

6 november 1997

D. VANPOUCKE

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 19, § 1er, de la nouvelle loi communale, modifié par la loi du 28 décembre 1989, est complété par l'alinéa suivant:

« Si un bourgmestre ou un échevin jouit d'un revenu de remplacement, le Roi peut, selon les modalités qu'Il détermine, compléter le traitement visé à l'alinéa 1er par un montant fixé par Lui et qui ne peut être supérieur au revenu de remplacement perdu. ».

6 novembre 1997